

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА ПО ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА**

✉ гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
☎ +359 (0) 2 955 74 54, rac.mail@nvms.government.bg

**Повече от 400 констатирани случаи на заболели хора в
многонационалната епидемия, предизвикана от *Salmonella***

*Десет държави са докладвали за 183 потвърдени и 246 съмнителни случаи на хранителни инфекции със *Salmonella Enteritidis*, свързани с яйца за консумация от пакетиращ център в Полша. Новите случаи са констатирани в първите две седмици на декември в Холандия, Обединеното кралство и Белгия.*

Пикът на заболяването е регистриран в началото на октомври 2016г., когато е установена фермата, източник на инфекцията и пакетиращият център.

Българска агенция по безопасност на храните информира, че своевременно близо 500,000 яйца са върнати на полския производител, а почти 80 000 са били унищожени, поради изтекъл срок на годност.

Масщабна хранителна инфекция със *Salmonella Enteritidis* е регистрирана в началото на октомври 2016г. в Белгия, Дания, Финландия, Франция, Гърция, Люксембург, Холандия, Норвегия, Швеция и Обединеното кралство.

Шестнадесет от потвърдените случаи са свързани с пациенти, пътували до Австрия (1), Кипър (1), Гърция (1), Унгария (3), Италия (1), Полша (8) или Португалия (1). Хърватия също е въввлечена в епидемията, където са установени редица случаи на *Salmonella Enteritidis*, имащи епидемиологична връзка с възникналото огнище. Докладвано е и за един смъртен случай на петгодишно дете.

С оглед на случващото се, през ноември 2016г., член на Европейския парламент, представляващ Хърватия, отправя писмено запитване до Европейската комисия: „Може ли една държава членка да наложи по-строги стандарти и проверки от тези, предвидени по силата на европейското законодателство? Колко далеч може да може да достигне отделната държава в изготвянето на Национални планове за контрол на *Salmonella* и каква ще бъде ролята на комисията по отношение одобрението на тези планове?“. Предстои отговор на Комисията.

По същото време Германия и Италия също докладват за нарастващо разпространение на *Salmonella Enteritidis*. Като цяло броят на заболелите се е увеличил значително от октомври 2016 г., когато Европейският орган за безопасност на храните съобщи за 260 случаи в седем страни, установени между 1 май и 12 октомври 2016 г.

В края на месец януари 2017 г. предстои актуализация и анализ на данните за възникналата епидемия.

Действията на производителя – Ферма Drobiu Woznak, Полша

Пикът на заболяването бе отчетен в началото на октомври 2016 г., когато е установен източникът на инфекцията във фермата и в пакетиращия център за яйца в Полша, като са предприети съответните контролни мерки. Бизнес операторът информира, че са взети допълнителни (извънпланови) проби от фуража, от развъдните стада, от оборудването – по целия път от пакетиране до транспорта и продажбата на яйцата.

Съвместно с научно-изследователските центрове и здравните служби са проверени системите за контрол на безопасността и качеството на храните на всички етапи на производството. При взети проби за официален контрол, полският компетентен орган е установил още три партии яйца положителни за наличие на Salmonella с произход Ферма Drobiu Woznak. По данни на собственика на фермата, партидите са изтеглени от търговската мрежа и не се предлагат за продажба.

Проследяването на информацията от записите със задна дата обаче сочи, че яйца са били дистрибутирани до Белгия, България, Хърватия, Чехия, Дания, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Италия, Холандия, Норвегия, Румъния и Обединеното кралство, но и Хонг Конг също са информирали, че са засегнати.

Българска агенция по безопасност на храните информира, че през предходния месец близо 500,000 яйца са върнати на полския производител, а почти 80, 000 са били унищожени, поради изтекъл срок на годност.

Закljučения:

Мащабна хранителна епидемия в Европа, причинена от Salmonella Enteritidis phage type (PT) 8 профили 2-9-7-3-2 и 2-9-6-3-2, е регистрирана в началото на октомври 2016г.. С помощта на пълен геномен секвентен анализ (WGS) на изолираните Salmonella Enteritidis генетични профили показват, че се касае за два отделни, но генетично свързани клъстера.

Съгласно съвместен доклад от октомври 2016г. на Европейският орган за безопасност на храните (EFSA) и Европейският център за превенция и контрол върху заболяванията (ECDC), епидемията, станала вероятна причина за смъртта на 5 годишното дете в Хърватия, може би е в ход от 2012 г. , когато са идентифицирани първите изолати.

Броят на потвърдените и съмнителните случая се увеличава постоянно от месец май 2016 г., съгласно данните от доклада. Повишаването и намаляването на потвърдените случаи, довежда до предположението, че заболяването е избухвало повече от един път.

Периодът за вземане на проби между различните изолати, принадлежащи към геномните клъстери свързани с епидемията, открити в Холандия и Норвегия показва, че продукти, заразени с огнищния щам от центъра за опаковане в Полша са били разпределени в различни държави от ЕС, на няколко пъти, за период от най-малко седемнадесет месеца - между май 2015 г. и октомври 2016 г.

Към днешна дата, случаите на S. Enteritidis са били идентифицирани само в държави, извършващи серотипизиране на изолатите. И поради факта, че това се извършва в една малка част от тях, има вероятност повече държави и значително повече случаи да са част от тази епидемия, но да са останали нерегистрирани.

Въз основа на информацията от извършения пълен геномен анализ (WGS), е възможно избухването на заболяването да е свързано с един или повече общи източници, които продължават да съществуват в ЕС / ЕИП, още от 2012 г.

Източници:

1. Food Quality news.com, Breaking News on Food Safety & Quality Control
Published: By Joe Whitworth+, 19-Dec-2016
<http://www.foodqualitynews.com/Food-Outbreaks/EU-wide-Salmonella-outbreak-linked-to-eggs-passes-400-illnesses>
2. Food Quality news. com, Breaking News on Food Safety & Quality Control
Published: By Joe Whitworth+, 06-Dec-2016
<http://www.foodqualitynews.com/Food-Outbreaks/Salmonella-outbreak-linked-to-eggs-hits-ten-countries>
3. Food Safety News, More Headlines from Foodborne Illness Investigations,
Published: By News Desk | December 7, 2016
<http://www.foodsafetynews.com/2016/12/350-sick-in-outbreak-traced-to-polish-eggs-trade-regs-eyed/#.WFe-Ilw3IPZ>

Забележка: Актуализиране на информацията за Многонационалната епидемия (1 май – 12 октомври 2016), предизвикана от *Salmonella Enteritidis* phage type (PT 8, MVLA профили 2-9-7-3-2 и 2-9-6-3-2) изолирана от пресни яйца за директна консумация, с произход от пакетиращ център в Полша, **изготвена от проф. Бойко Ликов, 27.10.2016 г.**

Изготвил:

Д-р Дора Петлова, главен експерт
Дирекция „Комуникация на риска, обучение и Контактен център“, ЦОРХВ

20.12.2016 г.